

By leveraging HR budgeting technology, organizations can gain unprecedented visibility into their workforce costs and the return on investment (ROI) of their HR programs. Advanced analytics and forecasting capabilities enable HR teams to align their strategies with the overarching business objectives, ensuring that human capital investments are directly supporting the organization's growth and success.

In addition to strategic alignment, HR budgeting technology also empowers organizations to achieve greater cost control and budget utilization. By automating workforce planning and forecasting, these tools help HR leaders anticipate and address workforce needs, minimizing unnecessary expenses and ensuring that resources are allocated effectively.

Moreover, the data-driven insights provided by HR budgeting technology enable organizations to quickly adapt to changing market conditions and evolving business requirements. This agility is particularly crucial in today's dynamic business environment, where the ability to respond to shifting talent needs can make the difference between success and stagnation.

Beyond cost optimization and strategic alignment, HR budgeting technology also plays a crucial role in unlocking the full potential of an organization's human capital. By integrating with existing human resource information systems (HRIS) and other enterprise-wide platforms, these solutions provide a holistic view of the workforce, enabling HR teams to make data-driven decisions about talent management, employee development, and organizational performance.

As the business world continues to evolve, the importance of strategic human capital investment will only grow. With the integration of advanced technologies such as artificial intelligence and machine learning, the future of HR budgeting promises even greater insights and predictive capabilities, empowering organizations to stay ahead of the curve and maximize the value of their most asset – their people.

By embracing HR budgeting technology, forward-thinking organizations can unlock the true potential of their human capital, driving innovation, productivity, and sustainable growth in an increasingly competitive global marketplace.

References

1. Brych, L. (2023). Analiz osoblyvostei investuvannia v liudskyi kapital v Ukraini. *Aktualni pytannia u suchasnykh nauk*, (1(7)). [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-1\(7\)-127-133](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-1(7)-127-133).
2. Bykova, A., Chaban, L., & Aleksieiev, A. (2023). Investuvannia v liudskyi kapital u viiskovyi period. *Ekonomika ta suspilstvo*, (54). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-74>.
3. Ilina, A. (2022). Biudzhetni investytsii v liudskyi kapital za masshtabnoi kryzy. *Herald of Kyiv National University of Trade and Economics*, 142(2), 21–35. [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(142\)02](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(142)02).
4. Vonberh, T. V., Dmytruk, S. M., & Shtilhoiz, O. L. (2024). Investuvannia v liudskyi kapital: Transformatsiia ta rozvytok. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, (30), 7–13. <https://doi.org/10.32782/2415-3583/30.1>.

УДК 336

Т.П. Моташко,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
mishchenko@ukr.net,

О.М. Лобова,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ДРАЙВЕРИ ЗРОСТАННЯ РИНКУ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

Зелені облігації, випуск яких спрямовано на вирішення проблем навколишнього середовища та зміни клімату, набирають неабиякого попиту на фінансовому ринку (табл. 1). За останні роки обсяг емісії зелених облігацій значно зріс, а в 2023 році, за даними Bloomberg,

зафіксовано рекордні обсяги їх продажу [1]. При цьому 77 % загального обсягу зеленого боргу припадало на три найбільші категорії: енергетику, будівництво та транспорт [2].

Таблиця 1

Обсяг зелених облігацій, емітованих у світі у 2014-2022 рр.

Рік	Обсяг емісії, млрд дол. США	Темпи приросту, %
2014	36,7	-
2015	45,4	23,7
2016	85,1	87,4
2017	158,6	86,4
2018	169,1	6,6
2019	269,1	59,1
2020	303,0	12,6
2021	582,4	92,2
2022	487,1	-16,4

Джерело: складено та розраховано авторами за даними [3]

Варто зазначити, що емітентами зелених облігацій можуть бути приватні компанії, фінансові установи або ж державні чи муніципальні органи влади, наднаціональні та субнаціональні організації. Однак, найбільша частка припадає саме на корпоративний сектор. У 2022 р. корпоративні зелені облігації становили 35 % від загального обсягу. Фінансові установи посіли друге місце серед емітентів, випустивши 28 % усіх зелених облігацій у 2022 році [4].

Загалом, можна виокремити низку стимулів для випуску зелених облігацій та інвестування в обумовлені інструменти.

Перш за все варто відмітити про зростаючу увагу до боротьби зі зміною клімату, що зумовлює підвищення попиту на фінансові інструменти, які відповідають стійкій та відповідальній практиці. Компанії фінансового та нефінансового сектору, та інші суб'єкти, змушені впроваджувати відповідальну ділову практику і вирішувати екологічні проблеми. Випуск «зелених» облігацій дозволяє їм продемонструвати свою відданість у питаннях сталого розвитку та залучити екологічно свідомих інвесторів.

Таким чином, розширення пулу інвесторів слугує ще одним драйвером для випуску зелених облігацій. Залучення інвесторів, особливо зацікавлених в екологічно безпечних інвестиціях, може призвести до збільшення надходження капіталу в «зелені» проєкти.

З огляду на зазначене, можна виокремити й цінову перевагу. Адже зростання кількості екологічно орієнтованих інвесторів може створити цінову перевагу для зелених облігацій і, як наслідок, покращення умов для емітентів.

Серед драйверів розвитку ринку зелених облігацій варто виокремити маркетинговий аспект [5]. Адже емісія таких фінансових інструментів може підвищити репутацію компанії, демонструючи її відданість принципам сталого розвитку. Це може позитивно вплинути на імідж бренду та підвищити лояльність споживачів.

Низька волатильність та стабільна прибутковість – виступають ще одним драйвером зростання ринку зелених облігацій. Зелені облігації, як і інші цінні папери з фіксованим доходом, пропонують стабільну та передбачувану прибутковість, що робить їх привабливим варіантом для не схильних до ризику інвесторів, які прагнуть відносно стабільних інвестицій.

Розглядаючи драйвери зростання ринку зелених облігацій, не можливо залишити поза увагою й попит інвесторів, зумовлений новими інвестиційними стандартами (ESG), вимогами

до розкриття нефінансової інформації тощо. Відтак, інвестори все більше зацікавлені в тому, щоб зробити свій портфель більш стійким, а вкладення в зелені облігації дозволить їм досягти ключових цілей. Варто зазначити, що саме зелені облігації превалюють у структурі GSS облігацій.

Поряд з цим, неабияким драйвером як для емітента, так і для інвестора є податкове стимулювання.

Таким чином, з огляду на наведені вище драйвери, ринок зелених облігацій розвиватиметься й надалі. При цьому швидкість розвитку національних ринків зелених облігацій буде нерівномірною, адже визначатиметься низкою чинників, серед яких регуляторні, політичні та ринкові. Варто також зазначити, що випуск зелених облігацій може стати потужним інструментом залучення коштів для післявоєнної відбудови українських міст.

Список використаних джерел

1. Jonathan Gardiner. Green bonds reached new heights in 2023. Bloomberg. 2024. URL: <https://www.bloomberg.com/professional/insights/trading/green-bonds-reached-new-heights-in-2023/>.
2. Green Bonds. URL: <https://www.climatebonds.net/market/data/>.
3. Value of green bonds issued worldwide from 2014 to 2022. URL: <https://www.statista.com/statistics/1289406/green-bonds-issued-worldwide/>.
4. Distribution of green bonds issued worldwide in 2022, by issuer type URL: <https://www.statista.com/statistics/1294466/share-of-green-bonds-issued-worldwide-by-issuer-type/>.
5. Green Bonds Issuance and Support Offering Deloitte Central Europe 2019. URL: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/cz/Documents/risk/Green_Bond_One_Pager.pdf.

УДК 354.21:336.457

А.М. Нікончук,
к.ю.н., доцент кафедри інноваційних бізнес технологій,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана,
nikonchuk.andrii@kneu.edu.ua

ТОКЕНІЗАЦІЯ АКТИВІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕСУ ЇХ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ

Враховуючи виклики сьогодення та те, що економіка потребує створення чітких правових інструментів, що повинні однозначно і послідовно регулювати процеси в системах, які є її складовою, цифрові технології стали невід'ємною складовою будь-якої сучасної економіки в силу високого ступеня продуктивності та технологічності їх можливостей. Відмітною особливістю української економіки є впровадження в повсякденне життя цифрових технологій, як для пришвидшення прийняття управлінських рішень, так і для фактичного їх виконання задля досягнення мети їх прийняття. Віртуальні активи, що побудовані на технології блокчейн, здатні повністю змінити не лише фінансові системи, а і системи обліку та цивільного обороту активів, адже у звичному вигляді вказані системи не задовольняють вимогам ні сучасного ринку, ні елементів, що є його частинами. Питання правового регулювання віртуальних активів як явища, вирішення проблеми їх безконтрольного існування та особливостей обігу іще не досить висвітлені, як іноземними так і українськими вченими, що відповідно зумовлює необхідність нашого наукового пошуку та подальших наукових досліджень у цій сфері.

Дослідження правового регулювання обігу та розкриття змісту віртуальних активів, як явища й інструменту, з позицій їх функціональної характеристики зокрема, зумовлює необхідність розгляду токенизації активів саме як інструменту та процесу, за допомогою якого їх цивільний оборот буде суттєво прискорено та спрощено. Відмітно, що можливість та